

15-16/2022

XXVII. ročník

ACTA

PRAEPOSITURAE NOVODOMENSIS

Zpravodaj Římskokatolické farnosti - proboštví v Jindřichově Hradci

24. července 2022

Františkův porciunkulový zázrak

Za příběhem porciunkulového zázraku musíme putovat až do středoitalského města Assisi, konkrétně do jeho novodobé části nazvané Santa Maria degli Angeli. Zde stojí bazilika zasvěcená právě Panně Marii Andělské, která ve svém středu ukrývá drobnou kapli nazývanou Porciunkula. Název snad původně značil kousek půdy, který byl pro kapli vymezen jakýmsi mnichům (z latinského portiuncula neboli údělíček, podílek, malý pozemek – pozn. red.). Kaple se původně nacházela v pustině nedaleko Assisi a v dobách sv. Františka se o ni již nikdo nestaral. A právě proto si ji tento světec oblíbil a postupně opravil. Místo je spojeno se samým počátkem františkánského řádu, později i s rozrůstající se komunitou a je rovněž místem smrti tohoto světce.

Je však také ústředním bodem jednoho z Františkových zjevení, označovaného jako porciunkulový zázrak, díky němuž pro návštěvníky kaple František získal přímo od Krista plnomocné odpustky. Legenda vypráví, že jedné noci, kdy se světec v kapli modlil, ho začal pokoušet ďábel. František tedy vyšel ven, odložil své šaty a vrhl se do trní, aby pokušení zahnal. Z trnů

potřísněných světcovou krví pak vykvetlo dvanáct bílých a dvanáct červených růží. Poté se mu zjevili andělé a vybídli jej, aby se vrátil do kaple, kde se mu zjevil Kristus s Pannou Marií po boku. Kristus Františka vybídl, aby si řekl, co žádá za svůj život plný odříkání a modliteb. Světec jej požádal o odpuštění hříchů všem, kteří v určitý den v roce kapli navštíví. A Kristus na přímlovu Panny Marie tuto výsadu Františkově kapli skutečně udělil. Františka však vybídl, aby vyhledal papeže, který ji měl potvrdit. A podle legendy tak papež Honorius III. v nedaleké Perugii roku 1216 skutečně učinil.

Katolický týdeník, 2021/30 z 20. 7. 2021

Gregor Johann Mendel

V uplynulém týdnu si celý vědecký svět připomínal dvousté výročí narození muže, který pro biologii znamená totéž, co pro fyziku Albert Einstein. Badatele, který nám dodnes ukazuje, že víra a věda nejsou žádné protiklady, ale dvě sestry, které jdou různými cestami k stejnému cíli: k pravdě a k Stvořiteli.

Johann Mendel se narodil 20. července roku 1822 v Hynčicích ve Slezsku. Později se charakterizoval jako Moravan německého jazyka. Jakožto jediný syn sedláka byl předurčen, aby převzal rodnou chalupu a hospodářství, ale pan učitel a pan farář přesvědčili rodiče, aby jej dali na studia. Bylo to velmi drahé a pro rodiče náročné, nicméně dali na radu těchto moudrých lidí, kteří si všimli Johannova talentu. Po absolvování obecné školy pokračoval u piaristů v Lipníku a na gymnáziu v Opavě. Rodiče měli málo peněz, nemohli ho příliš podporovat a navíc byl často nemocný.

Roku 1838 se dokonce musel kvůli zdraví vrátit domů. Otce navíc těžce zranil padající strom v lese. Johannovi se však přeci jen podařilo v roce 1840 odmaturovat. Sestra se vzdala části věna, aby mohl pokračovat a tak po tři roky navštěvoval Filosofický ústav v Olomouci. Přivydělával si doučováním, často stonal, musel občas studia přerušit, těžko se protloukal, ale přesto absolvoval s výborným prospěchem. Neměl však příliš dobré vyhlídky. Na další studia práv, lékařství či jiných oborů už prostředky nebyly.

Měl ovšem velké štěstí, že opat augustiniánského kláštera na Starém Brně zrovna hledal nové řeholníky a profesor fyziky Friedrich Franz Mendela opatovi doporučil k přijetí. V říjnu 1843 tedy vstupuje do kláštera, jednoho z nejbohatších na Moravě, a jeho neustálé hmotné a existenční starosti tím končí. Přijal řeholní jméno Gregor.

Opat Cyrill Franz Napp si sympatického novice oblíbil, rozpoznal jeho nadání a držel nad ním ochrannou ruku, i když trémista Mendel občas selhal. Po vysvěcení na kněze v roce 1847 se totiž měl stát kaplanem v brněnské nemocnici U sv. Anny, ale úplně zde zkolaboval. Nesnášel pohled na krev a rány, ani panující nemocniční zápach. Při pohledu na nemocné a trpící jej postihovala jakási fobie, a vypadalo to, že sám psychicky onemocní.

Opat jej neodepsal, ale zkusil to s ním jinak. Poslal Mendela na gymnázium ve Znojmě, aby vyučoval němčinu, latinu, řečtinu a matematiku. Zde byl otec Gregor ve svém živlu. Doslova rozkvetl, našel sám sebe. Studenti ho milovali, byl vtipný, laskavý a přitom přednášel s nesmírnou erudicí. Působil zde ovšem jako pouhý suplent, neměl učitelské zkoušky pro řádnou výuku na gymnáziu.

Zdálo by se, že to pro něj s jeho nadáním a znalostmi nebude problém, pouhá formalita, ovšem ve Vídni, kam jej opat poslal zkoušky složit, opět naprosto pohořel. Popadla ho tréma, nebyl schopen při ústní zkoušce systematicky hovořit, celkově to vyznělo zmateně a trapně. Zkoušejícím ho bylo líto, viděli, že je inteligentní, poctivý a snaží se, ale dát mu absolutorium nemohli. Doporučili mu, aby si zkoušku za rok zopakoval. Gregor to nesl velmi těžce. Styděl se, cítil, že zklamal všechny, kdo mu věřili, od studentů a rodičů, až po opata.

Ani nyní mu však opat Napp nepřestal věřit. Tentokrát mu určil působiště na Technickém učilišti v Brně, kde suploval přírodopis. Poté dostal příležitost, aby si dalším pobytem na Vídeňské univerzitě konečně doplnil náležité vzdělání. Mendel se s nadšením vrhl do studia. Zapsal si fyziku, matematiku, chemii, zoologii, paleontologii, botaniku, anatomii. Především si zde prohloubil znalosti matematiky a statistiky, které mu později pomohly k jeho zásadnímu objevu. Když se však po studiích opět dostavil k profesorským zkouškám, dopadlo to úplně stejně jako minule. Zatímco tvrzení o tom, že Einstein kdysi propadl z fyziky, je jen legendou, tak budoucí otec genetiky skutečně propadl z přírodních věd. Spoustu toho věděl, ale nedokázal to tak říkajíc prodat.

Vrátil se pokorně do starobrněnského kláštera, vyučoval na místních školách a především se věnoval pokusům s pěstováním rostlin, včelaření (křížil různé druhy včel) a meteorologii či sledování stavu podzemních vod. Pěstoval 27 tisíc rostlinek hrachu, sám je štětečkem opyloval, a pečlivě zaznamenával výsledky. Používal při tom své matematické schopnosti a objevil tak zákony dědičnosti. Svůj geniální objev zveřejnil ve dvou

přednáškách, pronesených roku 1865, jejichž text poté vydal roku 1866 tiskem. Přednášky i kniha zůstaly dlouho takřka nepovšimnuty. Znamý Darwin měl Mendelovu knihu v poličce, ale nikdy ji nerozřezal. Objevy v ní obsažené byly oceněny až po desítkách let.

Mnohem více populární byl Mendel ve své době pro své včelařské umění a meteorologická pozorování, která také publikoval v četných odborných člancích a knihách. V Brně byl velmi oblíbený pro svou štědrost a taktnost, s níž pomáhal lidem v nouzi.

V roce 1868 byl po svém patronovi Nappovi zvolen novým starobrněnským opatem a na pokusy už neměl tolik času. Zato se díky svým matematickým schopnostem stal i šéfem významné Moravské hypotéční banky. Jako bohatý opat nikdy nezapomněl na nouzi, s níž musel v mládí zápasit, a štědře podporoval studenty, ale i nejrůznější kulturní a charitativní akce. Starobrněnský klášter byl proslulý skvělou kuchyní a opat na stáří zápasil s obezitou. Přidaly se i další nemoci. Když ve věku 61 let dne 6. ledna 1884 zemřel, oplakávalo jej celé město, kde byl populární a ctěnou osobností. Konstatovali o něm, že neměl žádné nepřátele a neodmítl pomoc nikomu, kdo o ni požádal. Počátkem 20. století biologové objevili jeho spisy a užasli, jaké geniální poznatky přinesl. Dnes jeho jméno nese i brněnská univerzita.

Na Mendelově osudu je fascinující, jak mu jeho neúspěchy pomohly, aby dosáhl toho, co s ním Pán Bůh zamýšlel. Kdyby uspěl v nemocnici u sv. Anny, byl by dobrým nemocničním kaplanem. Kdyby uspěl u zkoušek, byl by dobrým profesorem na gymnáziu. To by rozhodně nebylo málo. Ale takto, vlastně díky neúspěchům, mohl bádát a objevit to, co jej učinilo slavným a co přineslo velké požehnání.

Podle článku Marka Orko Váchy v časopisu Vesmír č. 5/2022

Z liturgického kalendáře:

Nedělní cyklus čtení C, lektionář pro liturgické mezidobí.

Neděle	24. 7. – 17. neděle v mezidobí
Pondělí	25. 7. – svátek sv. Jakuba, apoštola
Úterý	26. 7. – památka sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie
Pátek	29. 7. – památka sv. Marty, Marie a Lazara

Neděle	31. 7. – 18. neděle v mezidobí
Pondělí	1. 8. – památka sv. Alfonsa Marie z Liguori, biskupa a učitele církve
Středa	3. 8. – svátek sv. Auraciána, patrona Českých Budějovic
Čtvrtek	4. 8. – památka sv. Jana Marie Vianneye, kněze
Sobota	6. 8. – svátek Proměnění Páně

Neděle	7. 8. – 19. neděle v mezidobí
Pondělí	8. 8. – památka sv. Dominika, kněze
Úterý	9. 8. – svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže, panny a mučednice
Středa	10. 8. – svátek sv. Vavřince, mučedníka
Čtvrtek	11. 8. – památka sv. Kláry, panny
Sobota	13. 8. – svátek sv. Hippolyta, mučedníka, patrona Jindřichova Hradce

Neděle	14. 8. – 20. neděle v mezidobí
Pondělí	15. 8. – slavnost Nanebevzetí Panny Marie
Sobota	20. 8. – památka sv. Bernarda, opata a učitele církve
Neděle	21. 8. – 21. neděle v mezidobí

Oznámení:

Poutí v Roseči a v Sedle

Poutní mše sv. v Roseči ke cti sv. Anny bude slavena v sobotu 30. července od 17.00 hod. Ve stejný den se v 15.00 hod. uskuteční poutní mše sv. také v Sedle u Číměře. Mše sv. v Číměři o týden později z tohoto důvodu nebude.

Úklid před „Porciunkulemi“

Prosíme všechny farníky, kteří by měli možnost, o účast na úklidu klášterního kostela sv. Kateřiny před porciunkulovou slavností. Brigáda se uskuteční v pondělí 1. srpna. Začátek je od 14.00 hod, ale je možno přijít i později, podle toho jak má kdo čas. Předem děkujeme.

Změna bohoslužby

Ve středu 3. srpna bude sloužena mše sv. již ráno od 8.00 hod. Večer se bude probošt Ivo Prokop účastnit oslavy sv. Auraciána v českokobudějovické katedrále.

Bohoslužby o „Porciunkulích“

Slavnost Porciunkule oslavíme v neděli 7. srpna. Mše sv. bude v klášterním kostele již v předvečer v sobotu 6. srpna od 17.00 hod. (P. Miroslav Štrunc), v neděli od 8.00 hod. (P. Miroslav Štrunc), v 9.30 hod. (P. Antonín Klaret Dabrowski, OFM) a v 11.00 hod. (P. Ivo Prokop). Svátostné požehnání a zakončení je plánováno v 14.30 hod. Večerní mše v tuto neděli nebude. V neděli 7. srpna také mimořádně nebude mše ani bohoslužba slova v Deštné, Jarošově nad Nežárkou, Nové Včelnici a Strmilově. Mše sv. bude pouze v Kunžaku od 9.30 hod.

Upozornění: v pondělí po Porciunkulích (8. srpna) mše sv. v J. Hradci mimořádně nebude. Intence *Za všechny drahé t a duše v očištění* bude odsloužena v místě pobytu probošta.

Zpovídání před Porciunkulemi

Porciunkulová slavnost přináší věřícím možnost získat velké duchovní dobro – plnomocné odpustky. Předpokladem k jejich získání je i sv. zpověď. Proto bude rozšířená možnost k přijetí této svátosti. Ve dnech 4. – 6. srpna se bude zpovídat hodinu před každou mší sv. a v případě potřeby i po mši.

Kajícníky z J. Hradce prosíme, využijte možnost zpovědi v týdnu, aby se v neděli dostalo na přespolní poutníky.

Mariánské pouti

V sobotu 13. srpna bude sloužena poutní mše ke cti Panny Marie v kapli v Jindřiši a to od 17.00 hod. V proboštském kostele oslavíme pouť mší sv. v neděli 14. srpna od 9.30 hod. a slavnostními zpívanými nešporami od 14.00 hod. I večerní mše od 18.00 hod. bude mimořádně v proboštském kostele. V tentýž den bude poutní mše i v kostelíku ve Valtínově a to od 9.30 hod. místo obvyklé mše sv. v Kunžaku. V Nové Včelnici oslavíme pouť v neděli 21. srpna od 11.00 hod. V tento den nebude mše ani bohoslužba v Kostelní Radouni ani v Jarošově nad Nežárkou. V kapli v Albeři bude sloužit poutní mariánskou mši P. Václav Šika v neděli 21. srpna od 15.00 hod.

Úmysly mší sv. od 25. července do 7. srpna 2022

P - proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie

K – klášterní kostel sv. Kateřiny

Ranní mše sv.: Ne 9.30 hodin, Po 8.00 hodin

Večerní mše sv.: Út – Pá 18 hodin, So 17 hodin, Ne 18 hodin

Po 25. 7.	P	Za † kamarádku Veroniku a všechny děti z rodiny Erbenovy	Po 1. 8.	P	Za † Natálii Velátovou
Út 26. 7.	K	Na poděkování za 86 let života	Út 2. 8.	P	Za † rodinu Krafkovu a DVO
St 27. 7.	P	Na poděkování s prosbou o Boží pomoc, milosrdenství, ochranu a požehnání pro všechny drahé	St 3. 8.	P	Za živou a † rodinu Hrnčířovu
Čt 28. 7.	K	Za † manžele Markovy a dceru Zdeňku	Čt 4. 8.	K	Za rodinu Svobodovu, Zítkovu a Cimbálníkovu
Pá 29. 7.	P	Za † Natálii Velátovou	Pá 5. 8.	P	Za Medvěda
So 30. 7.		Za dar víry a síly pro syna Honzu	So 6. 8.	K	<u>Porciunkulová slavnost</u> Za uzdravení duše i těla v našich rodinách
Ne 31. 7.		P: Za farnosti	Ne 7. 8.		K: Za farnosti
18. neděle v mezidobí		K: Za dary Ducha svatého	19. neděle v mezidobí		K: Za † františkány z J. Hradce a jejich přátele
			<u>Mše sv. jsou v klášteře</u>		K: Za kněze a nová duchovní povolání

Úmysly mší sv. od 8. do 21. srpna 2022

P - proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie

K – klášterní kostel sv. Kateřiny

Ranní mše sv.: Ne 9.30 hodin, Po 8.00 hodin

Večerní mše sv.: Út – Pá 18 hodin, So 17 hodin, Ne 18 hodin

Po 8. 8.		<u>Mše sv. nebude</u>	Po 15. 8.	P	Za rodinu Heřmánkovu a Křivánkovu a DVO
Út 9. 8.	K	Za ř MUDr. Františka Lobkowicze a jeho rodinu	Út 16. 8.	K	Za nová kněžská povolání a na dobrý úmysl
St 10. 8.	P	Za nová kněžská povolání a na dobrý úmysl	St 17. 8.	P	Za rodinu Hanzalovu a Petránkovu
Čt 11. 8.	K	Na poděkování za dary a milosti	Čt 18. 8.	K	Za ř rodiče Vieru a Rudolfa Posíkovy
Pá 12. 8.	P	Za manžele Vahalovy a jejich děti	Pá 19. 8.	P	Za manžele Salabovy
So 13. 8.	P	<u>Oslava sv. Hyppolita</u> Za rodiče a jejich nenarozené děti	So 20. 8.	P	Za ř rodiče, sestru a manžela
Ne 14. 8.		P: Za farnosti	Ne 21. 8.		P: Za farnosti
20. neděle v mezidobí <u>Večerní mše sv. je v proboštském kostele !!!</u>		P: Za rodinu Malínkovu a Bartákovu	21. neděle v mezidobí		K: Za obrácení a ochranu pro manžela

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost – proboštsví Jindřichův Hradec, Kostelní 74/I, 377 01 Jindřichův Hradec ☎ 728 995 603,

Redakce: Prob. Ivo Prokop, P. Miroslav Štrunc

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení zaslaných příspěvků.

Výrobní náklady jednoho výtisku činí 5,- Kč.

Uzávěrka příštího čísla je ve středu 17. 8. 2022.